

A FI ALĂTURI DE ELEVI ÎN PERIOADELE DIFICILE ȘI DE DOLIU

**MATERIAL REALIZAT DIN GHIDUL- COMPORTAMENTUL ELEVULUI,
DILEMA PROFESORULUI**

**PSIHOLOG OCHIȘ MIRABELA CODRUȚA
MAI 2020**

A FI ALĂTURI DE ELEVI ÎN PERIOADELE DIFICILE ȘI DE DOLIU

Din experiență, un profesor știe deja că decesul unei rude cum ar fi bunicul sau bunica poate să timoreze copilul afectat și pot să îi umple sufletul de doliu profund. Cu atât mai mare este suferința sufletească atunci când este vorba de un părinte, care deodată nu mai este în viață, cu atât mai mare și nesiguranța, necesitatea de alinare, înțelegere și sprijin.

În viața familială vor apărea o serie de modificări; multe dintre acestea vor provoca griji și temeri. De la un elev care se află într-o astfel de situație extremă, un profesor nu trebuie (nu poate) să se aștepte ca acesta să continue ca și când nu s-ar fi întâmplat nimic.

ALĂTURI DE ELEVI ÎN PERIOADELE DIFICILE ȘI DE DOLIU

ADAPTAT DUPĂ DR. WALTER KOWACLCZYK ȘI KLAUS OTTICH

Tema	Cum procedez în cazul în care se întâmplă un eveniment tragic în viața unui elev?
Descrierea problemei	Foarte puține lucruri timorează cadrele didactice așa de mult precum vestea că în familia unei fetițe sau a unui băiețel cineva s-a îmbolnăvit grav sau chiar a murit. Într-o astfel de situație cadrele didactice sunt solicitate ca persoane responsabile, care nu numai că transmit cunoștințe, dar se și ocupă și de starea psihică a elevilor lor.
Cuprins	Discuții cu copilul implicat Discuții cu întreaga clasă
Materiale	Scrisoare către părinți Sugestii de comportament pentru protecția copiilor îndoliați

DISCUȚIILE CU COPILUL IMPLICAT

Elevul are nevoie într-o măsură specială de un ajutor discret, de considerație și compasiune. Acest lucru însă nu este valabil numai pentru săptămânile și lunile viitoare, ci și în perioada imediat următoare unui tragic eveniment.

Reacțiile persoanelor tinere, care se văd confruntate cu experiența unui deces sunt deosebit de diferite, chiar contradictorii. Din acest motiv părinților și cadrelor didactice le va fi adesea greu să perceapă starea reală a persoanei respective, în spatele unui comportament mascat (de apărare), probabil ofensiv.

Pedagogii ar trebui să reacționeze cu sensibilitate și înțelegere în contactele cu respectivul elev, cât și cu toată clasa căreia îi aparține.

SUGESTII DE COMPORTAMENT PENTRU PROTECȚIA COPIILOR ÎNDOLIAȚI

- Întâmpinați copilul cu afecțiune și căldură și transmiteți-i sentimentul de siguranță.
- Aveți grijă ca elevul să primească informații de încredere despre lucrurile întâmplare, despre ritualul înmormântării și despre celelalte ritualuri planificate.
- Nu faceți reguli pentru copil despre cum să se comporte față de această situație și cum să trateze sentimentele sale.
- Oferiți elevului șansa de a simți că și dumneavoastră ați avut momente dificile de-a lungul vieții.
- Dacă vi se aduc la cunoștință modificări în comportament (greutăți școlare apărute subit), care durează pentru o perioadă mai lungă, atunci apălați la un specialist.

DISCUȚIILE CU CLASA

Una dintre primele sarcini va consta în aceea de a purta cât mai repede o discuție detaliată la nivel de clasă.

Pe un bilețel, cadrul didactic își poate nota câteva întrebări structurate:

- Cum v-ați simțit ieri, când v-am comunicat faptul că mama lui Ștefan a decedat?
- Ați mai trăit vreodată astfel de situație? Dacă da cum ați reacționat atunci?
- Dacă nu ați trăit încă așa ceva, ce credeți că ați face?
- Cum reacționați în alte situații în care nu vă simțiți simți bine?
- Cum ar trebui să ne comportăm acum, ca și colegi ai lui Ștefan?
- Aveți vreo idee cum putem să îl ajutăm pe Ștefan, imediat și apoi mai târziu, când se întoarce la școală?

Exemplu- Scrisoare către părinți

Dragi părinți,

Fiica sau fiul dvs. ajunge acasă și vă povestește că mama sau tatăl unui coleg de școală a decedat.

Atunci când copilul dvs. face acest lucru, ar trebui să abordați tema “moartea persoanelor apropiate”. În acest caz vă sfătuim să procedați cu grijă, ca și în cazul întrebărilor legate de religie sau sexualitate și să nu copleșiți copiii cu o ofertă de informații care nu pot fi preluate. Spre deosebire de aproape toate celelalte domenii, opiniile despre moarte sunt foarte dificil de transmis. Întrebați-vă întâi copilul ce a simțit atunci când a aflat de deces. Prin întrebări alese cu grijă și cugetare comună, puteți să recunoașteți în ce măsură copilul dvs. se preocupă de ideea de a-l ajuta pe colegul de clasă sau de ideea că dvs., părinții, veți deceda de asemenea la un moment dat. Dacă cel mic dorește să i se răspundă la această întrebare, atunci trebuie să încercați o discuție cu acesta și nu să îi distrageți atenția de la această problemă. Astfel veți obține contrariul a ceea ce doriți. Copilul dvs. își va da seama că ceva nu este în ordine, că există acolo ceva ciudat, asupra căreia părinții reacționează nefiresc și se va neliniști.

Continuare-Scrisoare către părinți

Situațiile de despărțire, cum ar fi desfacerea unor prietenii, divorțul părinților, mutările, despărțirea de dorințe care nu se pot îndeplini, moartea unor animale de casă etc., aduc cu ele durere și doliu. Bineînțeles că este corect ca și copilul dvs. să afle că suntem triști de moartea unui om. Va trebui să privească moartea și acest lucru este foarte important, nu ca pe ceva groaznic, care inspiră teamă, ci ca pe ceva care face parte din viața oamenilor și animalelor. La un moment dat fiecare om și animal va deveni prea bătrân pentru a mai putea trăi. Nu e deloc simplu să discutați despre un astfel de subiect sensibil, dar veți construi o relație de mare încredere cu copilul dvs. dacă veți găsi calea cea mai firească de a discuta aceste lucruri.

Pentru sprijin în această direcție, ca de altfel pentru orice sugestii de care aveți nevoie în educarea copilului dvs., vă așteptăm oricând cu mare drag la școală.

Cu gânduri de bine,

Colaborarea cu specialiștii

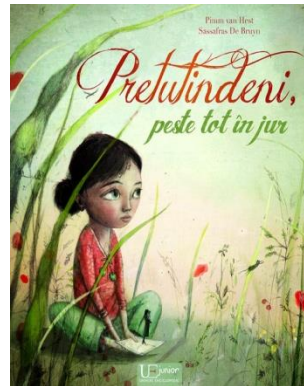
În următoarele săptămâni profesorul își va îndrepta în special atenția asupra reacțiilor de doliu ale elevilor săi . Dacă va percepe semnale care indică o încărcătură emoțională, atunci va oferi discret alte subiecte de discuție.

Pentru a stabili situația și pentru a simți un suport din partea experților, profesorul se poate adresa psihologului școlar cu rugămintea de a-i acorda sprijin. Cu acesta se va purta discuții despre cum poate să facă față punctului sensibil: întoarcerea lui Ștefan în clasă.

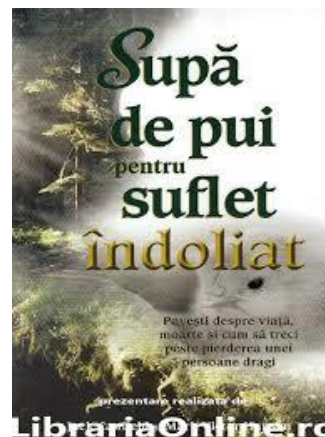
De asemenea, se poate realiza o oră despre tema “moarte și doliu”. Detaliile despre această temă le va discuta cu psihologul școlar, deoarece o lectură potrivită vârstei ar oferi în același timp posibilitatea de a discuta din nou, de la o anumită distanță, despre propria experiență, despre propriile sentimente- canalizarea experienței împovărătoare spre alte circumstanțe.

Recomandări de cărți în perioada de doliu

- Pimm Van Hest, Sassafras De Bruyn- Pretutindeni, peste tot în jur

- Jack Canfield, Mark Victor Hansen- Supă de pui pentru suflet îndoliat

BIBLIOGRAFIE

- Anca Bucur, Adina Tatu, Alina Şişmanian, Nina Doina Ene – Comportamentul elevului, dilema profesorului, Editura Raabe România, Bucureşti, 2007.